

การบริหารจัดการชั้นเรียนแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21

The creative integration classroom management of the 21st century

วิชุดา จุ้ยนุ่ม Wichuta Juinum

ข้าราชการครู คศ. 1 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2
Practitioner Level in Bodindecha (Sing Singhaseni) 4 school, The secondary Educational Service Area Office 2 Bangkok
Corresponding author e-mail: wichuta@bodin4.ac.th

Received: 13 June 2021, Revised: 10 September 2022, Accepted: 10 September 2022

บทคัดย่อ

การบริหารจัดการชั้นเรียนแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 เป็นการแสดงความสามารถของผู้บริหารและครูในการวางแผนการจัดการจัดการชั้นเรียนโดยจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ประกอบด้วยการจัดการบรรยากาศในชั้นเรียนให้อยู่ในสภาพพร้อมเหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรมีสมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพและจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลายในรูปแบบการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม จนเกิดการนำองค์ความรู้ไปบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาหรือสร้างนวัตกรรม มีการจัดระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงจากระบบเครือข่ายไร้สายของโรงเรียน มีการ ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนใช้เครื่องมือทางดิจิทัลมาใช้ในห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพผู้อำนวยการโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมการบริหารจัดการชั้นเรียนแบบเชิงบูรณาการสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ในเชิงสร้างสรรค์โดยการเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี เป็นผู้นำในการส่งเสริมการเรียนการสอน เป็นผู้นำในการพัฒนางานครู เป็นผู้นำในการสนับสนุนทรัพยากรเทคโนโลยี และเป็นผู้นำในการสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ภายใต้การวางแผนบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ห้องเรียนนวัตกรรมและการกำหนดกลวิธีที่เกิดจากความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาใช้ในการบริหารจัดการชั้นเรียนของครู เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นพลเมืองโลกในศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ: การบริหารจัดการชั้นเรียนแบบบูรณาการ ; เชิงสร้างสรรค์ ; ศตวรรษที่ 21

ABSTRACT

The creative integration classroom management of the 21st century has shown teachers' abilities to plan their effective classroom management which provides learning environment and its facilitation to learning activities. The creative integration classroom are required to gain competencies in both professional skills and various types of classroom management techniques for participatory learning. This will lead to creative integration of body

of knowledge in order to develop or create innovation, provide information technology database connected from school wireless network, and promote the effective use of digital devices in the classroom for both teachers and students. Directors play creative roles in promoting classroom management in 21st century. They are required to be leaders in various aspects: technology, learning promotion, teacher performance development, technology resource promotion and learning environment creation. All of these roles will be conducted under creation of innovative classroom planning and identification of methods in collaboration with concerned people for the purpose of teachers' classroom management and individual student growth as Thai citizens in 21st century.

Keywords: integration classroom management ; creative ; the 21st century

บทนำ

การศึกษาก็ยังถือเป็นเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์ให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ ได้แก่ ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีความสมดุลในการรองรับกับปัจจุบันที่กำลังก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าและการแข่งขันสูง คนต้องปรับตัวกันอย่างมากมาย เด็กในปัจจุบันจะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เป็นกำลังคนรุ่นใหม่และเป็นกำลังของประเทศชาติ หากพวกเขาไม่ได้รับการจัดการศึกษาที่เตรียมพร้อมต่อศตวรรษที่ 21 เขาจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในรูปแบบใดเขาจะเป็นผู้นำสังคม ผู้นำองค์กร ผู้นำชุมชน และเป็นผู้นำในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าทันโลกได้ ดังนั้น ทุกคนจึงควรตระหนักและสนใจที่จะพัฒนาการศึกษาในระดับชาติร่วมกัน

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้ความสำคัญกับการปลูกฝัง “ทักษะและกระบวนการ” มากกว่าความรู้โดยทักษะที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต ซึ่งประกอบด้วยทักษะที่สำคัญที่สามารถจัดให้บูรณาการกันได้ (วิจารณ์ พานิช, 2555) ความสำคัญของการเตรียมผู้เรียน ให้พร้อมก้าวสู่โลกที่หนึ่งซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการเปลี่ยนผ่านสังคมไทยไปสู่ศตวรรษที่ 21 นั่นคือ สังคมที่มีความหวัง สังคมที่เปี่ยมสุข และสังคมที่มีความสมานฉันท์ดังนั้น การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นการเรียนรู้ยุคใหม่ที่จะก่อให้เกิดการจัดการศึกษาจะต้องไม่ผูกขาดความรู้ หรือข้อมูล และเกิดนวัตกรรมจากการแตกตัวของเทคโนโลยีและนวัตกรรมเดิมตลอดเวลา การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษ ที่ 21 จะต้องดำเนินการจัดการเรียนรู้ดังนี้ (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) 1.การเรียนรู้ที่มีความหมาย (urposeful learning) เพื่อให้เกิดการสร้างแรงบันดาลใจ 2.การเรียนรู้อย่างกว้างขวาง (generative learning) เพื่อให้เกิดการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม 3.การเรียนรู้โดยคำนึงถึงผู้อื่นและสังคม

(mindful learning) เพื่อให้เกิดการคิดเพื่อส่วนรวม 4. การเรียนรู้ฐานผลลัพธ์ (result-base learning) จะเป็นหัวใจสำคัญนำไปสู่การมีความรู้และทักษะขั้นสูง

การเตรียมการศึกษาที่กำลังเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 มีปัจจัยหลายประการที่ต้องคำนึงถึง แต่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าครูเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการเตรียมผู้เรียน โดยเมื่อสิบปีก่อนครูทุกคนได้ ผ่านการฝึกฝนกลวิธีการเรียนรู้สอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง (child-centered learning) มาอย่างหนัก ได้เรียนรู้ลงมือปฏิบัติรูปแบบการสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ยึดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ครูต้องฝึกฝนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางอย่างเป็นรูปธรรม ต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนต้องมีชิ้นงานหรือภาระงาน ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมของครูเพื่อนำไปสู่คุณภาพของ ผู้เรียน ต่อมาครูได้เรียนรู้การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (active learning) อาทิ การสอนแบบโครงงานเป็นฐาน (project-based learning) การสอนแบบค้นพบองค์ความรู้ (discovery learning process: DLP) การสอนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ซึ่งเป็น การจัดการเรียนรู้ที่ครูต้องให้ความสำคัญในเรื่องการบริหารจัดการชั้นเรียน (classroom management) ดังที่ (ฉิรดา เวชญาลักษณ์ ,2559) กล่าวว่า ครูต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียน ครูต้องบริหารจัดการตนเองในการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ที่เป็นของตนเอง ขึ้นมาจากความรู้ที่มีอยู่เดิมหรือจากความรู้ที่ได้รับเข้ามาใหม่ เกิดการบูรณาการหลายวิชาเกิดความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ในส่วนผู้บริหารโรงเรียน (โพยม จันทร์น้อย , 2560) กล่าวว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ได้รับความรู้เรื่องการบริหารจัดการชั้นเรียน อันเป็นการสร้างภาวะผู้นำให้ครูมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการบูรณาการสร้างสรรค์นวัตกรรมให้สนองตอบความต้องการของสังคมในปัจจุบัน

1. การบริหารจัดการชั้นเรียน

1.1 ความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียน

นักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่สนใจศึกษาเรื่องการบริหารจัดการชั้นเรียน (classroom management) ได้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้ ฉิรดา เวชญาลักษณ์ (2559) กล่าวว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ การเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ และเตรียมคำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยนัยนี้ วิเศษ ชินวงศ์ (2560) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่าการบริหารจัดการชั้นเรียนจึงเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญของครูในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้นส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุด ประสงค์ของการเรียนการสอน ตลอดจนบรรลุผลตามเป้าหมายของการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของแฉล้ม อินวารี

(2552) กล่าวว่า ผู้สอน เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการถ่ายทอดความรู้และเป็นประสบการณ์แก่ผู้เรียน ต้องมีความสามารถในการจัดชั้นเรียน โดยออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้และสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง มีความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญธรรมชาติ ลักษณะเฉพาะของแต่ละวิชา มีความสามารถในการพัฒนาสื่อการเรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และเป็นผู้ใฝ่หาความรู้ เข้าใจและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

Kelly (2019) ได้กล่าวถึงเทคนิค 4 ประการ ที่ใช้ในการบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

- 1) ครูต้องรู้จักรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าเด็ก ๆ ชอบเรียนรู้โดยวิธีใด
- 2) ครูและผู้เรียนร่วมกันวางแผนการสอนที่มีความยืดหยุ่น เพื่อช่วยสร้างความตื่นตัว และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจว่าจะเรียนอะไรในภาพรวม
- 3) ครูตั้งความคาดหวังที่ชัดเจนให้ผู้เรียนว่าจะมีส่วนร่วมในการเรียนมาก-น้อย เพียงใด ผู้เรียนต้องนำเสนอโครงการต่าง ๆ และ ต้องได้รับการประเมินทั้งในเรื่องงานและพฤติกรรมอย่างไร รวมทั้งคาดหวังว่า ผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 4) ครูต้องกำหนดความคาดหวัง ในตัวของครูเอง กล่าวคือ ครูต้องมั่นใจว่าจะสอนได้สำเร็จต้องรู้วิธีสร้างความขบขันในช่วงที่มีปัญหาในขณะที่สอน ดังนั้น ครูที่มีวิสัยทัศน์น้อยควรกระตือรือร้น ที่จะขอคำแนะนำ และขอความช่วยเหลือจากครูรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์

กล่าวโดยสรุป การบริหารจัดการชั้นเรียน เป็นภารกิจที่สำคัญของครูในการใช้ทักษะและเทคนิคในการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของผู้เรียน รวมทั้งมีการกำหนดเป้าหมายในการสอนของครูและการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การสรุปองค์ความรู้ของผู้เรียนด้วยตนเอง อย่างยั่งยืนตามเป้าหมายของการศึกษาต่อไป

1.2 การจัดสภาพแวดล้อมในการบริหารจัดการชั้นเรียน

การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นวิธีการ หรือเทคนิคที่หลากหลายในการจัดบรรยากาศให้ชั้นเรียนอยู่ในสภาพพร้อมสำหรับการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย (สำนักการศึกษา, 2560)

- จัดห้องเรียนสะอาด ปลอดภัย มีสีสน่าดู สบายตา ถูกสุขลักษณะ อากาศถ่ายเทได้ดี แสงเพียงพอ ไม่มีเสียงรบกวน มีต้นไม้ ดอกไม้ประดับและมีพื้นที่เพียงพอในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้างแรงบันดาลใจอันเป็นการเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความมุ่งหมาย
- จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้เพียงพอ มีคุณภาพพร้อมใช้งาน การจัดโต๊ะเก้าอี้ จัดมุมหนังสือ มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดเก็บของเป็นระเบียบหยิบใช้ได้ง่ายและมีคำแนะนำชัดเจนเกี่ยวกับวิธีเก็บ สื่อ อุปกรณ์ เพื่อให้ผู้เรียน

สามารถจัดเก็บอุปกรณ์ได้ ด้วยตนเองและเพื่อประโยชน์ในการใช้สอยร่วมกัน เป็นการส่งเสริมให้เกิดการคิดเพื่อส่วนรวม

- สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เกิด ความผ่อนคลาย ให้ความรู้สึกรอบอุ้มและปลอดภัย ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยครูมีสัมพันธภาพเชิงบวก ใช้วาจาสุภาพ หลีกเลี่ยงการใช้เสียงดังน้ำเสียงเข้มงวด เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความหวาดกลัว ขาดความ เชื่อมมั่น ครูมีบุคลิกภาพดีและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นมิตร ยอมรับให้ความช่วยเหลือ ทำให้ผู้เรียนสบายใจ รักครู รักโรงเรียน และรักการมาเรียน

- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระใน การเรียนรู้และร่วมกิจกรรมอย่างมีความสุข กล้าคิด กล้าแสดงออก เชื่อมมั่นในตนเอง และกล้าตัดสินใจได้ เรียนรู้ตามความสนใจเพื่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรม ตามศักยภาพของตนเองที่เกิดจากการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง

สรุปได้ว่า การบริหารการจัดชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้นั้น ครูเป็นผู้กำหนด กระบวนการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อบูรณาการให้เกิดการเรียนรู้ วางแผนในการกำหนดรูปแบบ การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา พยายามจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์สิ่งที่เรียน โดยสอนแก่นของความรู้จริงๆ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอนและเพื่อนฯ ในห้องเรียน หรือบุคคลอื่นๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันครูต้องเป็นผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะต้องมีความสามารถในการถ่ายทอดโดยใช้เทคโนโลยีช่วยสอนและพัฒนา สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรม เลือกสถานที่ที่มีสภาพแวดล้อมให้พร้อมต่อการเรียนรู้ กำกับดูแลและติดตามประเมินผลผลการเรียนรู้ทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ

2. ความหมายของคำว่าบูรณาการเชิงสร้างสรรค์

สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์ (2559) ได้สรุป ความหมายของคำว่าบูรณาการไว้ 2 ประเด็น ดังนี้

หลักสูตรบูรณาการ (Integrated Curriculum) หมายถึง การรวมเนื้อหาสาระของกลุ่ม สาระการเรียนรู้ต่างๆ ในหลักสูตรที่มีลักษณะเหมือนกันคล้ายกัน หรือสอดคล้องกันให้เชื่อมโยงสัมพันธ์เป็น เรื่องเดียวกัน โดยจะเน้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดเป็นแกนก็ได้ แล้วพิจารณาเนื้อหาสาระของกลุ่ม สาระ การเรียนรู้ต่างๆ ว่ามีเนื้อหาใดสอดคล้อง หรือสัมพันธ์กับหัวเรื่องใดบ้าง ให้นำมาสอนร่วมกัน นอกจากนี้ หลักสูตรบูรณาการยังสอดคล้องกับบริบทการเรียนรู้ของสังคมอย่างสมดุล มีความหมายแก่ผู้เรียนและให้ โอกาสผู้เรียนในการปฏิบัติ กิจกรรมด้วยตนเองให้มากที่สุด

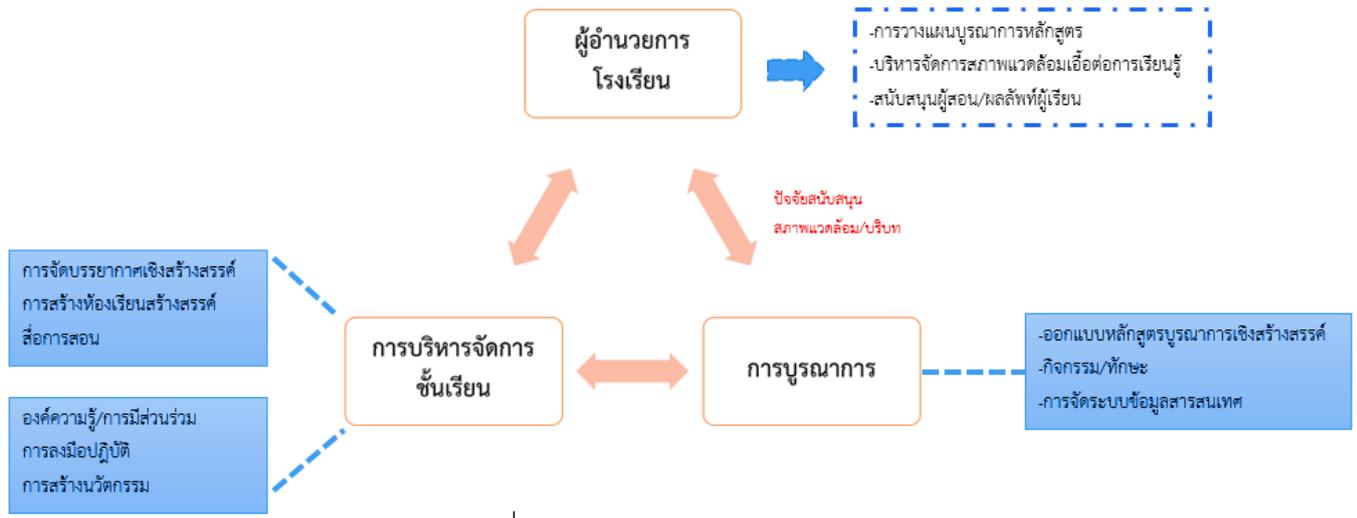
การสอนแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ ผู้เรียนตาม ความสนใจ ความสามารถ และความต้องการ โดยการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ในศาสตร์สาขา ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนทุกด้าน และสามารถ นำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ ในการแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้

บูรณาการหลักสูตรและการสอนแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ มีดังนี้

1. เป็นการนำเนื้อหาสาระของแต่ละวิชามาเชื่อมโยงกันภายใต้หัวข้อเดียวกัน ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาได้จากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณค่า เรียนรู้แบบที่ลึกซึ้งไม่ใช่การเรียนรู้แบบผิวเผิน เพราะผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับชีวิตจริง
3. ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้รู้จักแสวงหาความรู้ความเข้าใจจากสิ่งต่างๆที่มี อยู่รอบตัว เพราะจะรู้จักการเชื่อมโยงไม่ใช่การรอรับความรู้อย่างเดียว
4. ช่วยให้ครูได้เรียนรู้การทำงานร่วมกัน รู้จักประสานงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและมีคุณค่าต่อผู้เรียน
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา รู้จักคิด หาวิธี การหรือนำเทคนิคใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

นอกจากประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการแล้ว ผู้สอนจะได้รับประสบการณ์ในการทำงานเพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจากที่กล่าวมาทั้งหมดตัวแปรสำคัญ ที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการดำเนินไป อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างเต็มที่ก็คือ “ครูผู้สอน” ดังนั้น ครูจึงควรที่จะเปิดใจและยอมรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้ก้าวทันโลก ถ้าโลกเปลี่ยนไป การเรียนรู้เปลี่ยนไป แต่การสอนยังคงเหมือนเดิม คงไม่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แน่นอน

สรุปได้ว่า ความสำเร็จในการบริหารจัดการชั้นเรียนแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ แม้ว่าการบริหารจัดการชั้นเรียนจะเป็นการแสดงความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูก็ตามแต่มีปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้การบริหารจัดการชั้นเรียนของแต่ละโรงเรียนประสบความสำเร็จได้ นับตั้งแต่คุณภาพของครูที่เป็นสิ่งสำคัญในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน การนำเทคนิค การสอนที่หลากหลายมาใช้ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมและการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ การวางแผนและการใช้กลวิธีความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการชั้นเรียนของฝ่ายบริหาร ในการส่งเสริมให้ครูจัดห้องเรียนอย่างสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่ก้าวแรกของการสร้างบรรยากาศการบริหารจัดการชั้นเรียนแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ ดังภาพประกอบที่แสดงการเคลื่อนไหวเชื่อมโยงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่หมั่นส่งเสริมให้ปฏิบัติการสร้างสรรค์ห้องเรียนและการนำกลวิธีของผู้มีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหารจัดการชั้นเรียนให้ประสบความสำเร็จในศตวรรษที่ 21

ภาพประกอบ

แผนภาพแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการชั้นเรียนแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์

3. การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ความสำคัญของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้เน้นการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะในด้าน การสื่อสาร นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ดังนั้นการพัฒนาสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ ควรจะมี การพัฒนา นวัตกรรมเพื่อจะช่วยเหลือเสริมทักษะด้านต่างๆ ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้ก้าวทันโลกในศตวรรษที่ 21 สะท้อนให้เห็นว่า กระบวนการเรียนรู้ สำคัญกว่าความรู้ ครูผู้สอนในยุคศตวรรษที่ 21 จะต้องพัฒนาความรู้ ของตนเองเป็นอย่างมากโดยเฉพาะความรู้ในการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารมาเป็น เครื่องมือในการบริหารจัดการชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพ

วอร์พจน์และอริบ ได้แปลบทความที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด Teach Less, Learn More ไว้ว่า Teach Less, Learn More สอนให้น้อยเรียนรู้ให้มากขึ้นคือ กรอบวิสัยทัศน์ ด้านการศึกษาของสิงคโปร์ที่สร้างขึ้นเพื่อเตรียมประเทศให้ พร้อมเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบ สร้างสรรค์นิยม (Constructivist Learning) โดยเชื่อว่าความรู้เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ ที่เป็นของตนเองขึ้นมาจากความรู้ที่มีอยู่เดิมหรือจากความรู้ที่ได้รับเข้ามาใหม่ ดังนั้น การจัดการชั้นเรียนใน ศตวรรษที่ 21 ต้องเปลี่ยนแปลงโดย

- 1) ให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ (Creative) ผู้สอนต้องให้ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และ สร้างความรู้โดยเกิดจากความเข้าใจของผู้เรียนเอง

2) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น (Active Learning) สร้างให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) และการเรียนรู้แบบช่วยเหลือกัน (Collaborative Learning)

3) ผู้สอนควรปรับเปลี่ยนบทบาทจาก Teacher เป็น Facilitator หรือผู้ให้คำแนะนำโดยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ โดยการค้นคว้าอย่างอิสระ (Independent Investigation) จากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ ICT เป็นฐาน

กลยุทธ์การจัดชั้นเรียนศตวรรษที่ 21 การจัดชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ครูต้องปรับบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้แนะนำและสามารถออกแบบการเรียนรู้ ผักผ่อนให้ตนเองเป็นโค้ช (Coach) เป็นสิ่งจำเป็นในการมีส่วนร่วมกับผู้เรียนออกแบบการเรียนรู้ ในแต่ละสาระการเรียนรู้ ผู้เรียนจะได้รับจากประสบการณ์จริง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น และ สร้างนวัตกรรมเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(4) จัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

(6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และ บุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นอกจากจะให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่พึงประสงค์แล้วต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ด้วยตนเอง สิ่งที่สำคัญประการอีกประการหนึ่งคือกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน นั้นหมายถึงครูผู้สอนที่จะออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ตามเป้าหมาย

บทสรุป

การบริหารจัดการชั้นเรียนแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการชั้นเรียนโดยการเรียนการสอนแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะการเรียนรู้มากกว่า

ความรู้ เน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือทำ (Learning by Doing) เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถและมีทักษะที่จะเป็นในศตวรรษที่ 21 สะท้อนให้เห็นความสำเร็จในการนำหลักการ แนวคิดของการบริหารจัดการชั้นเรียนสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น ภายใต้การเสริมหนุนของผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีบทบาทในการช่วยให้การปฏิบัติการสร้างสรรคบรรยากาศในห้องเรียน ซึ่งเป็นก้าวแรกของการลงมือดำเนินการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนสัมผัสได้ โดยผู้อำนวยการโรงเรียนต้องแสดงภาวะผู้นำทางวิชาการแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตร แก่นของรายวิชาต่างๆมาบูรณาการกัน การใช้เทคนิคทางการบริหารในการเดินเยี่ยมชม ให้กำลังใจการปฏิบัติงานเป็นสิ่งจำเป็นขั้นเยี่ยมของผู้บริหาร และการยกย่องครูผู้สอนที่มีผลลัพธ์ในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียนให้เกิดองค์ความรู้ สรรค์สร้างนวัตกรรม เกิดทักษะแห่งอนาคต มีประสบการณ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด อันเป็นการสะท้อน เน้นไปสู่การพัฒนาทักษะที่จำเป็น ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะและค่านิยมทางเทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร และรวมไปถึงการพัฒนาทัศนคติเชิงบวก ได้แก่ ความเคารพตนเอง ความเชื่อมั่นตนเอง ความยืดหยุ่น การจูงใจตนเอง และความตระหนักในสภาพแวดล้อม คือความสามารถใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการเป็นผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องเป็นเด็กที่สามารถเรียนรู้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เป็นการแสดงให้เห็นบทบาทของผู้อำนวยการโรงเรียนในการส่งเสริมการบริหารจัดการ ชั้นเรียนแบบบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2559). การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 13(61), 11–20.
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2561). *การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. ใน ชุดวิชา 23728 นวัตกรรมกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ. แผนกกิจกรรมการศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษาศาสาศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: บริษัท ตลาดา พับลิเคชั่น จำกัด.
- เวชฤทธิ์ อังกะนภัทธจร. (2555). การประยุกต์ใช้แนวคิด Teach Less, Learn More (TLLM) สู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนคณิตศาสตร์. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 23(1), 1-11.
- ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย. (2561). การบริหารจัดการชั้นเรียน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 16(1), 24–38.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2560). *การบริหารการศึกษาเพื่อร่วมสร้างประเทศไทย 4.0*. ใน งานปาฐกถา ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน ครั้งที่ 8 ประจำปี 2560 ในหัวข้อ การบริหารการศึกษาเพื่อ

ร่วมสร้างประเทศไทย 4.0 วันอาทิตย์ที่ 22 มกราคม 2560 ณ ห้องประชุมศาสตราจารย์กิตติคุณ
คุณดวงเดือน พิศาลบุตร (ห้องประชุม101) อาคารประชุมสุข อาชีวอำรุง คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.